

UYAP'TAKİ OKUNDU KAYDI KANUNİ SÜRELERİ BAŞLATIR MI?

Türk usul hukukunda genel ilke, kanunda aksi öngörülmedikçe, usule ilişkin sürelerin tebliğ ile başlamasıdır. Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK), İdari Yargılama Usulü Kanunu ve çeşitli diğer kanunlar uyarınca, taraflara yönelik usul işlemlerine ilişkin kanuni süreler, kararın veya ilgili işlemin usulüne uygun şekilde tebliğ edildiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

Bu nedenle tarafın yokluğunda verilen ve kesin süre içeren bir ara kararın hukuki sonuç doğurabilmesi için kararın, mevzuatta öngörülen usule uygun biçimde ilgisine bildirilmesi gerekir. Öte yandan verilen kararlar ve taraflarca sunulan dilekçeler gibi belgeler zaman zaman UYAP'a yüklense de bu belgelerin taraflara tebliği gecikebilmektedir.

UYAP üzerinden bir evrakın görüntülenmesinin kanuni sürelerin başlangıcına etkisi, Yargıtay hukuk daireleri tarafından farklı biçimlerde değerlendirilmiştir. Son olarak, Yargıtay 3. Hukuk Dairesi, 18 Temmuz 2026 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kararıyla,¹ UYAP Evrak İşlem Kütüğü'ndeki bir belgenin "okundu" olarak görünmesinin, usulüne uygun tebliğ veya tefhim (sözlü bildirim) yerine geçmeyeceğine ve bu kayda dayanarak kesin veya hak düşürücü sürelerin başlatılamayacağına karar vermiştir.

1. Yargıtay'ın Güncel Kararı

Karara konu uyuşmazlık, tahliye taahhütnamesinin geçersizliğinin tespiti istemiyle açılan davada verilen kesin sürenin başlangıcına ilişkindir. Mersin 6. Sulh Hukuk Mahkemesi ("İlk Derece Mahkemesi"),

¹ Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 31 Mart 2026 tarih ve 2026/356 E., 2026/1760 K. sayılı kararı

² Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 31 Mart 2026 tarih ve 2026/356 E., 2026/1760 K. sayılı kararı

22 Kasım 2024 tarihli ara kararıyla davacının adli yardım talebini reddetmiş; başvurma harcı, peşin harç ve gider avansının yatırılması için davacıya iki haftalık kesin süre vermiştir. Davacı vekilinin söz konusu ara kararı 26 Kasım 2024 tarihinde UYAP üzerinden görüntülediği, UYAP Evrak İşlem Kütüğü'nden tespit edilmiştir. İlk Derece Mahkemesi, bu tarihi kesin sürenin başlangıcı olarak kabul etmiş ve gerekli tutarların iki haftalık süre içinde yatırılmadığı gerekçesiyle davanın açılmamış sayılmasına karar vermiştir.

Kanun yararına bozma talebiyle gelen başvuruda Yargıtay, incelemesi sonucunda, UYAP Evrak İşlem Kütüğü'nde yer alan "okundu" kaydının kanunda düzenlenen anlamda tebliğ veya tefhim niteliği taşımadığına ve bu kayıttan hareketle kesin sürenin başladığının kabul edilemeyeceğine karar vermiştir.

Yargıtay, vekilin yokluğunda verilen kesin süreye ilişkin ara kararın vekile fiziki tebligatla veya Elektronik Tebligat Yönetmeliği uyarınca Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) üzerinden resmi olarak tebliğ edilmesinin zorunlu olduğunu belirtmiştir. Bu doğrultuda, sisteme girilerek evrakın görüntülenmesinin yasal tebligat prosedürünün yerini tutmayacağını kabul ederek İlk Derece Mahkemesi kararını bozmuştur.

2. Yargıtay Hukuk Dairelerinin UYAP Üzerinden Görüntülemeye Farklı Yaklaşımları

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi, 2025 yılında verdiği bir kararında,² borçlunun ödeme emrini UYAP üzerinden açtığı tarihi, takipten haberdar olduğu

tarikh olarak kabul etmiş; usulsüz tebligata ilişkin şikâyet süresinin bu tarihten itibaren başladığı sonucuna ulaşmıştır.

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi ise bu konudaki güncel kararında, UYAP Evrak İşlem Kütüğü'nde bir belgenin "okundu" olarak görünmesinin kanunda düzenlenen anlamda tebliğ veya tefhim niteliği taşımadığını; tarafın veya vekilinin UYAP üzerinden evraka erişmesinin yasal tebligat prosedürünün yerini tutmayacağını kabul etmiş; bu nedenle, yalnızca UYAP kaydına dayanarak kesin veya hak düşürücü sürelerin başlatılamayacağını belirtmiştir.

Her ne kadar Yargıtay 12. Hukuk Dairesi'nin kararı usulsüz tebligatın öğrenildiği tarihin belirlenmesine, Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin kararı ise usulüne uygun biçimde tebliğ edilmesi gereken kesin süreli bir ara karara ilişkin olsa da iki dairenin UYAP'taki görüntüleme kaydına attettikleri hukuki değer farklıdır. Yargıtay 12. Hukuk Dairesi bu kaydı fiili öğrenmenin tespiti bakımından yeterli görürken Yargıtay 3. Hukuk Dairesi, UYAP kaydının kanunda öngörülen resmi bildirim işleminin yerine geçemeyeceğini vurgulamıştır.

Yargıtay'ın son kararı, yargısal süreçlerin dijitalleşmesinin kanunda öngörülen usuli güvenceleri ortadan kaldırmayacağını ve kesin veya hak düşürücü sürelerin başlangıcının teknik bir sistem kaydına değil, usulüne uygun bir bildirim işlemine dayanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kanun yararına bozma niteliğinde olmakla birlikte, kararın benzer uyuşmazlıklarda UYAP kayıtlarına bağlanacak hukuki sonuçların belirlenmesi bakımından uygulamaya yön vereceği değerlendirilmektedir.

3. Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi'nin UYAP Üzerinden Görüntülemeye Farklı Yaklaşımları

UYAP üzerinden bir karar veya evraka erişilmiş olmasının, kanuni sürelerin başlangıcı bakımından tebligatla aynı hukuki sonucu doğurup doğurmayacağı hususunda Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi (AYM) farklı yaklaşımlar benimsemektedir.

Son olarak Yargıtay, UYAP Evrak İşlem Kütüğü'nde bir belgenin "okundu" olarak görünmesinin kanunda düzenlenen anlamda tebliğ veya tefhim niteliği taşımadığını kabul etmiştir. Yargıtay, aksi yöndeki bir kabulün usuli haklar ile hukuki dinlenilme ve adil yargılanma hakkı ilkelerine aykırı olacağını belirtmiştir.

AYM ise bireysel başvuru süresinin başlangıcı bakımından UYAP üzerinden görüntülemeye farklı bir hukuki sonuç bağlamaktadır. AYM, bireysel başvurunun ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren yapılması gerektiğine ilişkin düzenlemeden hareketle, nihai kararın UYAP üzerinden görüntülenmesini tebliğ dışındaki öğrenme yollarından biri olarak kabul etmektedir. Nitekim AYM, 2021 yılında verdiği bir kararda,³ gerekçeli kararın başvuru vekili tarafından UYAP üzerinden görüntülendiği tarihi kararın öğrenildiği tarih olarak esas almış ve bu tarihten itibaren otuz günlük sürenin geçirilmesi nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

Bu çerçevede Yargıtay, tebligatın şekli ve sağladığı usuli güvenceleri ön plana çıkararak UYAP'taki "okundu" kaydını yeterli görmezken AYM, bireysel başvuru süresinin "öğrenme" esasına dayanması nedeniyle fiili bilgi edinme olgusuna ağırlık vermektedir. Böylece iki mahkeme, UYAP üzerinden görüntülemeye, sürelerin başlangıcı bakımından farklı hukuki sonuçlar bağlamaktadır.

Yazarlar

Av. Begüm Biçer İlikay
bbicer@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Akif Kızılkaya
akizilkaya@kolcuoglu.av.tr

³ Anayasa Mahkemesi'nin 23 Kasım 2021 tarih ve 2019/21781 başvuru numaralı Kent Çarşı Yönetimi kararı